

8. Dostluk, bir insana belleğinin doğru çalışmasını sağlamak için gereklidir. Geçmişini anımsamak, onu sırtında taşımak, insanın kendi "Ben"ini koruyabilmesi için gerekli tek koşul olarak görülebilir. "Ben" in çekip küçülmemesi, oylumunu koruması için anıları, bir saksı çiçeğini sular gibi sulamak gerekir. Bu sulama işi, geçmişin tanıklarıyla yani dostlarla sürekli temas hâlinde kalmayı gerektirir. Onlar bizim aynamız, belleğimizdir. Onlardan hiçbir şey beklemiyoruz, yalnızca zaman zaman o aynayı parlatsınlar ki yüzeyinde kendimizi görelim.

Bu parçada dostlukla ilgili vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kişinin kendi gerçeklerinden kopmamasını sağlaması
- B) Kişinin doğru kararlar almasına yardım etmesi
- C) Kişinin çıkarlarını gözetmesini sağlaması
- D) Kişinin egosunun ilerlemesine engel olması
- E) Kişinin sorunlarını atlatmasına destek çıkması

9. Türkiye'de hayvanat bahçelerinden ve evlerden kaçan yeşil papağan ve İskender papağanları, doğada üreme popülasyonu kurdu. Çevredeki son sayımlar gösteriyor ki dünyada nesli tehlike altına girmek üzere olan İskender papağanı, İstanbul'da yeşil papağana karşı üstünlüğünü ilan etti.

Bu parçadan kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yeşil papağanlar, bugün İstanbul'da doğal ortamda yetişen türlerden biri olmuştur.
- B) Dünyada soyu tehlikede olan kuş türleri, Türkiye'de popülasyon kurmuştur.
- C) Türkiye'de İskender papağanı sayısı, yeşil papağandan fazladır.
- D) İskender papağanı, doğal ortamlarda yeşil papağandan daha hızlı üremektedir.
- E) Yeşil papağanlar da İskender papağanı gibi nesli tükenen türlerden biridir.

10. İnsanlar 5 bin yıldan uzun zamandır zeytinyağı yapıyor ama bu süre zarfında üretim yöntemleri fazlasıyla değişti. Geçmişte zeytinler, eşeklerin döndürdüğü büyük ve dairesel granit taşlarıyla eziliyordu. Oluşan hamurun yağı ve suyu, presleme yöntemiyle ayrılıyordu. Hamur, kenevir veya Hindistan cevizi liflerinden yapılan diskler üzerine yayılıyor; sonra bunlar üst üste dizilip sıvıyı sıkmak için bir prese yerleştiriliyordu. Yağ, suyla karışmadığı için bu iki sıvı daha sonra kolayca ayrılabilirdi. Günümüzde bazı tesislerde hâlâ presleme yöntemi uygulanıyor ama diskler sentetik elyaftan yapılıyor ve daha güçlü bir hidrolik pres kullanılıyor.

Bu parçada zeytinyağı üretimiyle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Üretiminde farklı teknikler kullanıldığına
- B) Geleneksel yöntemin yaygın olarak kullanıldığına
- C) Teknolojinin üretime etkisi olduğuna
- D) Üretim araçlarının ham maddesinin değiştiğine
- E) Zeytinyağı yapımının köklü bir geçmişi olduğuna

11. Aşağıdaki altı çizili sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) Komiser çatık kaşlarıyla konuşmaya başladı.
- B) Bir çeşit iç güdüyle fincanı eline alıyor tepsiden.
- C) Adamın elinde bu iddiaları yalanlayacak bir belge yoktu.
- D) Gerçek olamaz bu yaşadıklarımız, halüsinasyon görüyor olmalıyız.
- E) SGK son dönemlerde iş yeri denetimlerini iyice sıkılaştırdı.

" içgüdü " bitişik yazılır.

12. I. Bu adam birtakım nazari meseleleri çözmek için önceki geceden rüyaya yatmıştı.
 II. Bir rengi kelimelere dökmenin zorluğu bilinerek ayrıntılı açıklama yapmaya girilmeyecektir, ismi narçiçeğidir.
 III. Kuzeybatı Geçidi'ni bulmak ve oradan geçmek teorik olarak basitmiş gibi görünüyordu.
 IV. Uzman doktorlar, gözaltı morluklarına bazı karaciğer ve böbrek rahatsızlıklarının sebep olabileceğini söylemektedirler.
 V. Bir müddet sonra her ikisi de büyük antreden çıkıp kaybolurlar.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde birleşik sözcüklerin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III **D) IV** E) V

→ "alt, üst, üst" sözcükleriyle oluşan birleşik sözcükler somut olarak yer bildiriyorsa ayrı yazılır → göz altı

13. Sartre ( ) geleneksel felsefeyi, yenilemeyen birtakım düşünce odaklarını ( ) Alman Felsefe okulunu ve Kant'ı kişi kavramını görmezden gelmekle suçlar ( )

Bu parçada parantezle ( ) belirtilen yerlere;

- I. nokta,
 II. noktalı virgül,
 III. virgül

noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
 D) II ve III **E) I, II ve III**

14. Postmodernizm sürekli devinen bir süreçtir, kendini dönüştürür, değiştirir.

Bu cümledeki virgülün (,) kullanılış amacı;

- I. ara sözleri ve ara cümleleri ayırmak,
 II. uzun cümlelerde yüklemden uzak düşen öğeleri belirtmek,
 III. tırnak içinde olmayan aktarma cümleleri belirtmek,
 IV. eş görevli kelimeleri ayırmak,
 V. sıralı cümleleri birbirinden ayırmak

kurallarının hangisinde doğru açıklanmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV **E) V**

Yüklemlerin yani sıralı cümlelerin arasında gelmiştir.

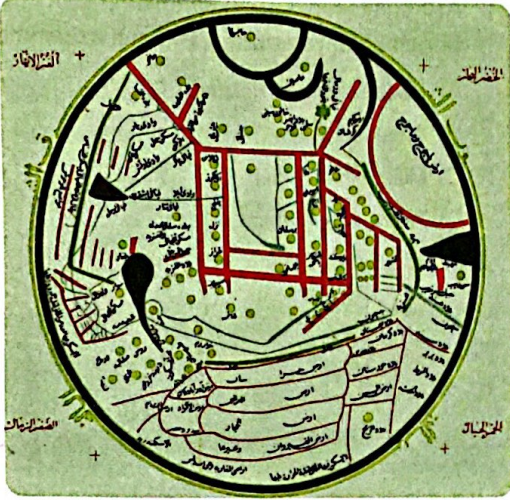
15. (I) Belli başlıklarla tanımlanmayı, kategorize edilmeyi istemem. (II) Sanatın yolunu tıkayan, ufkunu daraltan bir şeydir bu. (III) Ben, halkın ve hayatın şairi olmayı daha anlamlı bulurum. (IV) Sokak, halkın ve hayatın nabzını en iyi yansıtan yerdir. (V) Hüzün, öfke, isyan gibi temaları işlemeden sokağı yansıttım demek, pek doğru olmaz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde zarf-fiil kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV **E) V**

-madan
 -meden

16.

Divanü Lûgati't-Türk'te yer alan yukarıdaki haritayı inceleyen bir tarihçi; merkezde Balasagun şehrinin, batıda Kıpçak boyları ve Frenklerin yaşam bölgelerinin, güneyde Hindistan ve Sind ülkelerinin, doğuda Çin'in yer aldığını görmüştür.

Bu durum aşağıdaki tarih-edebiyat etkileşimlerinin hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Tarihçilerin birinci kaynakları arasında edebî eserler de vardır.
- B) Edebî eserler, içinden çıktığı toplum yaşamı hakkında bilgiler verir.
- C) Yaşanan tarihî olaylar, edebî eserlerde kendine yer bulur.
- D) Sanatçı, kurmaca bir gerçeklikle tarihî olaylardan söz eder.
- E) Sanatçının tarihî olayları yansıtmada estetik anlayışı ön plana çıkar.

17. (I) Türklerin, Türk gemilerinin gelişi... (II) Gözlerini kurumuş elleriyle iyice ovdu. (III) Denizin gökle birleştiği yere baktı. (IV) Evet, geleceklendi; kesindi bu, buna öylesine inanıyordu ki... (V) Kırk yıl görülen bir rüya, yalan olamazdı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde fiilimsi kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

I → geliş
II → kurumuş
III → birleştiği
V → görülen

18. Bir eşek var idi zâif ü nizâr

Yük elinde katı şikeste vü zâr

Gâh odunda vü gâh suda idi

Dün ü gün kahr ile kısuda idi

Ol kadar çeker idi yükler ağır

Ki teninde tû komamışdı yağır

Nice tû kalmamışdı et ü deri

Yükler altında kana batdı deri

Bu dizeler aşağıdakilerin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Mesnevi
B) Halk hikâyesi
C) Masal
D) Cenkname
E) Dede Korkut Hikâyeleri

Beyitlerle ve her beyit kendi arasında kafiyeli olarak yazılan şiirler mesnevilerdir.

Türk Dili ve Edebiyatı

19. Çocukluğumuzun uzun kış gecelerinin vazgeçilmezi, babamın anlattığı hikâyelerdi. Bu hikâyelerin başında Hz. Ali'nin kahramanlıkları gelirdi. Hayber'de, Bedir'de, Uhud'da yaşar gibi o hikâyeleri dinlerdik. Ali olmak tüm düşüncemiz. Zülfikâr'ı, Hz. Peygamber'in Hz. Ali'ye verdiği Düldül'ü bilmeyenimiz yoktu. Zalime, zulme karşı koymanın adıydı bu hikâyeler. Bugün yazdığım kahramanlık şiirlerinde bunun etkisi oldukça fazladır.

Bu parçada sözü edilen kahramanlık hikâyeleri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cenkname   B) Battalname
C) Danişmentname   D) Saltukname
E) Cengizname

→ Hz. Ali'nin hayatı ve kahramanlıkları anlatan hikâyeler Cenkname'dir.

20. (I) Dede Korkut, hemen her hikâyede başkahraman olan ve olayları anlatan kişidir. (II) *Dede Korkut Hikâyelerinde* Oğuzların kendi iç mücadeleleri, kuzeylerinde yaşayan düşmanlarıyla yaptıkları mücadeleler anlatılmıştır. (III) Hikâyelerin geçtiği coğrafi alan Hazar Denizi'nin doğusu ve batısıdır. (IV) *Dede Korkut Hikâyelerinde* hem destan unsurlarını hem de halk hikâyesinin özelliklerini görmek mümkündür. (V) *Dede Korkut Hikâyeleri* nazım-nesir karışık yazılmıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

-Dede Korkut hikâyeleri anlatan değildir.

21. Aşağıdaki konulardan hangisinin Millî Edebiyat Dönemi hikâyelerinde işlenmesi beklenmez?

- A) Kadın ve erkek ilişkileri
B) Ahlak sorunları
C) Millet olma bilinci
D) Yanlış Batılılaşma
E) Kölelik ve cariyelik

↓
Tanzimat Dönemi hikâye ve romanların konusudur.

22. İlerdi: Benim gözüme bir şey ilişti (Karanlıktan, gözüme bir şey ilişti.). Şu parçada dahi gelmiştir:

Kaklar kamuğ kölerdi

Taglar başı ilerdi

Ajun tını yıldı

Tütü çeçek çerkeşür

Kuru yerler hep gölleştü

Dağ başları göründü, göze ilişti

Dünyanın soluğu ılıdı

Türlü çiçekler sıralandı

İslamiyet sonrası bir eserden alınan bu parçada örnek verilen şiir aşağıdakilerin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Sav   B) Koşuk   C) Sagu
D) Koşma   E) Semai

İslamiyet öncesindeki eserler sözlü oldukları için daha sonra yazıya geçirilmiştir. Bu şiir de tabiat konusundaki şiirlerin İslamiyet öncesi koşuk tarzında söylenmiştir.

23. Ögdülmüş cevabı odğurmışka:

yanut berdi ögdülmüş aydı tilin

özüm ukti emdi könilik yolın

eşittim sözünni ögün tınladım

sözüm kestim emdi sözüg tenledim

köni sözledin söz bütünlük bu ol

munında narukı neçe egri yol

seninde-turur çın meninde oyun

oyun kaldı çınka berür-men boyun

**Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söy-
lenemez?**

- A) İslami Dönem Türk Edebiyatı ürünüdür. ✓
B) Kutadgu Bilig'den alınmıştır. ✓
C) Kelime hâlinde redif kullanılmıştır. ✓
D) Mesnevi tipi uyak şeması kullanılmıştır. ✓
E) Tam kafiye kullanılmıştır. ✓

Yolın } redif
tilin }
tınladım } redif
tenledim }
Redifler
kelime değil
ek hâlinde
dır.

24. Ay doğar aşmak ister - a

Al yanak yaşmak ister - a

Şu benim deli gönüm - x

Yâre kavuşmak ister - a

Bu dörtlükte aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) 7'li hece ölçüsü

B) Kelime hâlinde redif

C) Yarım kafiye

D) Düz kafiye şeması

E) Kişileştirme

Kafiye şeması düz
değil menî tipidir.

25. Gül budanmış dal dal olmuş

Menekşesi yol yol olmuş

Siyah zülfün tel tel olmuş

Biz bu yerlerden gideli

Gurbet illere düşeli

Gül menekşeye karışmış

Küskün olanlar barışmış

Taze fidanlar yetişmiş

Biz bu yerlerden gideli

Gurbet illere düşeli

**Bu dizeler aşağıdaki nazım şekillerinin hangi-
sinden alınmış olabilir?**

- A) Türkü B) Mânî C) Koşma
D) Semai E) Varsağı

Nakarat yarı kısıptak
bölüne olduğu için terkiden
alınmıştır.

26. Etkileyici bir dil ve duygu evreni kurduğu şiirleriyle Türk halk şiiri geleneğinde çığır açan şair, 17. yüzyılda yaşamıştır. Güneydoğu Anadolu, Çukurova ve Toroslar yörelerinde yaşayan Türkmen aşiretlerinin yaşayış, duyuş ve düşünüş özellikleri, onun kişiliği ile birleşerek âşık edebiyatına yepyeni bir söyleyiş getirir. Şiirlerinde yer yer sıla özlemi ve ölüm temasına da rastlanır. Sevdiğinden, ilinden, obasından ayrı düşüşünü özlemle dile getirir, yakınır. Onun için sevgili; düşlenen, binbir hayal ile var edilen, ulaşılmazlığın umutsuzluğuyla adına türküler yakılan bir varlık değildir; doğa ve insan ilişkileri içindedir. Onu, yaşamdan ve bu ilişkilerden soyutlamadan verir. İlk kez onun şiirinde sevgililerin adları söylenir: Elif, Ayşe, Zeynep, Hürü, Döndü, Döne, Esmâ, Emine, Hatice...

Bu parçada sözü edilen halk şairi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karacaoğlan → 17. yüzyılda yaşayan ve âşk şiirleriyle bilinen halk ozanı → Karacaoğlan'dır.
B) Dadaloğlu
C) Erzurumlu Emrah
D) Gevheri
E) Kayıkçı Kul Mustafa

Türk Dili ve Edebiyatı

27. Sevdaya düş eder aşkı çuş eder
Her sözü güş eder feramuş eder
Cilve cümbüş eder hatrı hoş eder
Bâdeler nüş eder hemdemcesine
- Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**
- A) Düz kafiye şeması kullanılmıştır.
B) İç kafiye yer verilmiştir.
C) Hece ölçüsüyle yazılmıştır.
D) Redif kullanılmıştır.
E) Bir koçaklamadan alınmıştır.

Sevda ve aşk konusu
istendiği için koçaklama değil
güzelleme tarzıdır

28.

I
Mevla'm bir katreden yarattı seni
Bu mecliste beğenmezsen sen meni
Üfürükle kurupsan yel değirmeni
Havalesin çok yüksekte salarsan

Bir kişiyi
eleştiriyor
için
taşlama

II

Suya gider al yazması başında
İsmi kadın kendi on beş yaşında
Dünyayı terk etti pek genç yaşında
Dayanmalı Hakk'ın emri böyledir

Bu şiirlerin nazım türü aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

Ölüm
teması
ağıt

	I	II
A)	Koçaklama	Ağıt
B)	Taşlama	Güzelleme
C)	Güzelleme	Ninni
D)	Taşlama	Ağıt
E)	Güzelleme	Koçaklama

29. Türk tasavvuf edebiyatı sahasında kendine has bir tarzın kurucusu olan ----, Ahmet Yesevi ile başlayan tekke şiiiri geleneğini özgün bir söyleyişle Anadolu'da yeniden ortaya koymuş ve Rumeli coğrafyasında gelişen tasavvuf edebiyatı ondan büyük ölçüde etkilenmiştir. Şair, tasavvufi düşüncüyü derinden kavrayıp yaşamış; ilahilerinde samimiyeti, heyecan ve aşkıyla derinlikli, akıcı bir üsluba ulaşmış; bütün insanlığı ilahi aşka, kardeşliğe, merhamet ve şefkate davet etmiş; insan olmanın, kendini bilmenin, Cenabıhakk'a ulaşmanın şartlarını ve yollarını anlatmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kaygusuz Abdal
B) Pir Sultan Abdal
C) Yunus Emre → İlahilerle meşhur olan sanatçı
D) Hacı Bayram Veli
E) Hacı Bektaş Veli

Yunus Emre'dir.

30. Benim adım dertli dolap
Suyum akar yalap yalap
Böyle emreylemiş Çalap
Derdim vardır inilerim

-lap → zengin kafiye

Yunus bunda gelen gülmez
Kişi muradına ermez
Bu fanide kimse kalmaz
Derdim vardır inilerim

-mez → redif
Kafiye yok

Bu dörtlüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İstiare yapılmıştır.
B) Kişileştirmeye yer verilmiştir. → Dolap
C) Tam kafiye kullanılmıştır. X
D) Bir ilahiden alınmıştır. ✓
E) Hece ölçüsüyle yazılmıştır. ✓

Dolaba insanın ait özellikler verilmiş ancak insan söylememiş bu yüzden istiare

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI TESTİ BİTTİ. Yapılmış.
SOSYAL BİLİMLER TESTİNE GEÇİNİZ.